

[H. C. Hansen.]

mål, som vi også udadtil må tillægge overordentlig stor betydning for Danmark. Jeg har derfor gerne med disse bemærkninger villet afæske den højtærede finansminister en udtalelse om spørgsmålet. — Jeg skal iøvrigt som allerede nævnt anbefale de to forslag til vedtagelse.

Himmelstrup: Det spørgsmål, som den ærede socialdemokratiske ordfører nu rejste, vil jo formentlig blive besvaret af ministeren, og jeg skal derfor slet ikke komme ind på det.

Jeg tror med hensyn til de to forslag og navnlig det første forslag, der her er til behandling, at når engang 1950-årets økonomiske historie skal skrives, vil man sige, at den vigtigste økonomiske begivenhed i dette år var overenskomsten om oprettelsen af den europæiske betalingsunion. Det er denne overenskomst, der her foreligger til ratifikation. Den er efter vor opfattelse meget vigtig — derom er der heller ingen uenighed, heller ikke mellem den ærede socialdemokratiske ordfører og mig —, fordi den er et skridt frem mod muligheden for liberaliseringen af handelsmellemværendet mellem de lande, der deltager i Marshall-samarbejdet. Da den også omfatter Marshall-overenskomstens deltagerlandes oversøiske besiddelser og hele sterlingområdet, det vil sige hele det britiske verdensrige, er det geografiske område for den union, der her er sluttet, meget betydeligt.

Den betydning, vi tillægger denne overenskomst, består i, at den i meget stor udstrækning gør de vesteuropæiske valutaer ombyttelige, og at den skaber mulighed for en gennemførelse af friere forhold i Vesteuropa. Den skaber også mulighed for at komme bort fra de tosidige handelsoverenskomster over til mere flersidige og mangesidige overenskomster.

Selve overenskomsten er et meget omfattende aktstykke, og da den har været genstand for presse- og tidsskriftomtale, skal jeg ikke komme ind på enkelthederne i den; der er jo redegjort for disse enkeltheder både i de bemærkninger, der ledsager forslaget til rigsdagsbeslutning, og i den højtærede udenrigsministers fremsættelsestale. Vi kan fra vor side ligesom den ærede socialdemokratiske ordfører udtale vor tilslutning til, at rigsdagen ratificerer denne overenskomst.

Overenskomsten medfører imidlertid visse forskydninger i de økonomiske mellemværender mellem den danske stat og den danske seddelbank, og det er det, som

lovforslaget om konsolidering af visse betalingsmellemværender med udlandet tager sigte på. Det, der sker ved dette lovforslag, er, at der stiftes en art fast statsgæld ved de transaktioner, der efter forslaget skal foregå, og jeg går ud fra, at dette er begrundelsen for, at man har forelagt lovforslaget, idet stiftelse af statsgæld jo efter grundloven ikke kan finde sted uden i henhold til lov.

Den europæiske betalingsunion er jo allerede trådt i kraft; den har virket siden 1. juli 1950, og forudsætningen for dens virksomhed var, at den, om jeg så må sige, startede ved et nulpunkt, idet det økonomiske mellemværende, der på det daværende tidspunkt eksisterede mellem vort land og de andre Marshalllande, skulle konsolideres, det vil sige, det skulle overføres fra seddelbanken til staten, som altså herved forøger sin udenlandske gæld, medens seddelbanken formindsker sin. Staten skal herefter træffe aftale med de pågældende lande om formen for forrentningen og tilbagebetalingen af de mellemværender mellem Danmark og udlandet, der fandtes pr. 30. juni, og som for Danmarks vedkommende var både positive og negative, men desværre væsentligt negative. Det er det, der omhandles i forslagets § 1, og jeg synes, det er naturligt, at der er indført en bestemmelse om, at de overenskomster, der træffes i den henseende, skal forelægges for og godkendes af rigsdagens finansudvalg, en fremgangsmåde, som vi jo også plejer at anvende, selv når der er tale om stiftelse af indenlandske statslån.

Efter forslaget overtager staten altså dels gæld, dels tilgodehavender, som tidligere har ligget i seddelbanken, hvorved bankens gæld til staten vokser. Dette medfører naturligvis visse forskydninger i forholdet mellem stat og bank, som først og fremmest vil komme til udtryk i bankens balance, og det er det, lovforslagets § 2 omhandler. Den sædvanlige fremgangsmåde med en særlig konto for finansministeriet, over hvilken der ikke kan disponeres uden i henhold til særlig lov, er her udtrykt på den måde, at beløbene, der indgår på den særlige konto, der her oprettes, skal bruges til at afvikle de konsolideringsaftaler, som måtte blive truffet mellem staten og de pågældende lande.

Vi kan altså fra vor side tiltræde såvel det til behandling værende forslag til rigsdagsbeslutning som også lovforslaget om konsolidering af visse betalingsmellemværender med udlandet. Det er skik i det høje folketing, at statslånsforslag bliver sendt